

НАШЕ

ЖИТТЯ

Газета виходить
щотижня
з липня 1967 року

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 2 (543)

Субота, 7 січня 1978 року

Ціна 2 коп.

ЗВІТИ І ВИБОРИ
В ОРГАНІЗАЦІЯХ УТОГ

У зв'язку з закінченням строку повноважень керівних і контролюючих органів з 1 січня ц. р. в організаціях нашого Товариства розпочалися звіти і вибори, що триватимуть по березень. У квітні—травні пройнуть обласні звітно-виборні конференції.

Підготовка до нинішньої звітно-виборної кампанії в УТОГ проходила в обстановці високого політичного і трудового піднесення, викликаного прийняттям нової Конституції СРСР, святкуванням 60-річчя Великого Жовтня і проголошення Радянської влади на Україні. Особливість цюгорічних звітів і виборів полягає в тому, що вони проводяться після X з'їзду Товариства, після завершення обміну членських квитків УТОГ і покликані серйозно вплинути на подальше вдосконалення роботи всіх ланок Товариства.

Звіти і вибори керівних і контролюючих органів необхідно провести під знаком підвищення ролі і відповідальності первинних організацій, низових і обласних відділів за виконання статутних вимог і поставлених завдань, під знаком мобілізації глухих трудящих на успішне втілення в життя рішень XXV з'їзду КПРС, взятих соціалістичних зобов'язань і постанови X з'їзду УТОГ.

На зборах і конференціях слід підвести підсумки роботи за останні два роки, зокрема, роботи кожної первинної організації чи кожного члена УТОГ, що перебуває на обліку в ній. Слід всебічно обговорити не тільки як той чи інший товариш виконує свої обов'язки і взяті зобов'язання, але й яку участь бере він у громадському житті, в роботі первинної організації УТОГ. Як ставиться до товаришів, яку частку праці вносить у виконання завдань, що стоять перед колективом.

Постановою президії Центрального правління УТОГ зобов'язано голів обласних відділів розробити графік проведення звітно-виборних зборів і конференцій з урахуванням місцевих умов. Забезпечити ретельну підготовку зборів і конференцій, провести їх на високому організаційному та ідейно-політичному рівні.

Обласним відділам УТОГ необхідно провести виробничі наради, семінари з головами первинних організацій, міських, районних та міжрайонних відділів. Націлити їх на успішне проведення звітів та виборів, встановити норми представництва делегатів на конференції низових відділів, затвердити уповноважених по їх проведенню.

Слід приділити належну увагу підготовці звітів голів первинних організацій та відділів, надати їм необхідну практичну допомогу. Звіти про роботу повинні відображати проведену організацією, відділом роботу за минулий період по мобілізації трудових колективів на успішне виконання завдань першого та другого років п'ятирічки, гідну зустріч 60-річчя Великого Жовтня, участь членів УТОГ у соціалістичному змаганні. Крім цього, у звітах слід відобразити рух за комуністичне ставлення до праці, політичне та економічне навчання членів Товариства, а також виконання рішень попередніх звітно-виборних зборів, конференцій та X з'їзду УТОГ.

Неабияке значення в діяльності організацій та відділів має планування їх роботи — питання, які виносяться на обговорення зборів, нарад, зльотів, правлінь відділів, бюро первинних організацій, робота з глухими, що проживають у сільській місцевості; культурно-масова, спортивно-фізкультурна робота та соціально-побутове обслуговування членів УТОГ. Звіти повинні бути конкретними в оцінці роботи організацій та членів Товариства. Від цього в значній мірі залежатиме весь хід зборів або конференцій, розвиток ділової критики і самокритики.

Особливу увагу треба звернути на недоліки в роботі організацій та відділів, а їх ще чимало. Як свідчать матеріали перевірок на місцях, розгляд питань на засіданнях президії ЦП УТОГ та аналіз протоколів правлінь обласних відділів, подекуди ще недостатньо здійснюють контроль за роботою первинних організацій, низових відділів УТОГ за виконанням рішень вищестоящих органів і своїх власних, за проходженням листів, заяв і скарг трудящих. Це стосується, зокрема, Херсонського, Сумського, Чернівецького та деяких інших обласних відділів.

Як показали результати першого Всесоюзного фестивалю самодіяльної художньої творчості трудящих, що проводився в 1975—1977 роках, колективи культзакладів Сумського, Вінницького, Дніпропетровського, Тернопільського, Кіровоградського та деяких інших обласних відділів виступили нижче своїх можливостей. Багато недоліків у постановці спортивно-фізкультурної роботи в деяких обласних федераціях та інше.

Всі ці та багато інших недоліків повинні бути відображені в звітних доповідях та виступах членів УТОГ, а в постановах зборів та конференцій слід накреслити шляхи їх усунення.

Треба подбати, щоб звітно-виборні збори, конференції заздалегідь готувались, проходили в добре оформлених наочною агітацією приміщеннях, щоб по закінченні роботи їх учасники могли подивитися концерт художньої самодіяльності чи демонстрацію аматорського кінофільму.

Обласним відділам УТОГ необхідно здійснювати постійний контроль за ходом звітно-виборної кампанії, узагальнювати досвід перших зборів, подавати практичну допомогу низовим ланкам в цьому важливому питанні.

Звітно-виборна кампанія Українського товариства глухих — це важливий колективний огляд діяльності організацій та відділів УТОГ і його треба максимально використати, щоб підняти організаційно-масову, виховну роботу на належний рівень, домогтися нових успіхів.

П'ЯТИРІЧКА: РІК ТРЕТІЙ

Перший у Новому році поїзд з вантажами для братньої Угорщини доставили через Карпатські перевали машиніст Володимир Киселиця і його помічник Ігор Загочевський з локомотивного депо Львів—Захід Львівської залізниці. Погода не сприяла нормальному рухові, та незважаючи на те, через гори пройшло сім естафетних поїздів з перевищенням маршротної швидкості на 200—350 кілометрів.

Залізничники вжили всіх заходів для того, щоб допомогти промисловим підприємствам відправити одержувачам останню продукцію.

Новий, 1978 рік сталевари Маківського металургійного заводу імені С. М. Кірова зустріли біля мартенівських печей. Бригада Героя Соціалістичної Праці, депутата Верховної Ради СРСР В. Нікітенка вступила в Новий рік з божевільним настроєм: 1-го січня зварилася повновагова плавка, на 30 хвилин випередивши графік.

У наступних змінах ударну естафету прийняли три інші бригади печі, на якій встановлено дванадцять світових рекордів річної виплавки сталі для агрегатів середньої потужності.

РАТАУ.

План трьох років—до дня Конституції СРСР

ЗВЕРНЕННЯ

трудівників Чернігівського УВП до всіх
колективів підприємств і об'єднань
Товариства

Ударною, високопродуктивною працею відзначали ми 60-річчя Великого Жовтня і проголошення Радянської влади на Україні. Славний ювілей рідної Батьківщини, прийняття нової Конституції СРСР викликали в кожного з нас новий приплив сил і натхнення. Третього листопада наш колектив рапортував про виконання планів двох років п'ятирічки по випуску валової продукції, а 29 листопада завершив завдання 1977 року з обсягу реалізації готової продукції. До кінця другого року додатково випущено і реалізовано спеціально ще на 800 тисяч карбованців. Продуктивність праці зросла на 9,6 процента, одержано 80 тисяч карбованців надпланового прибутку.

Досягнуте в ювілейному році — закріпити і примножити! Під таким девізом розпочали ми третій рік десятої п'ятирічки. З перших днів колектив підприємства розгорнув боротьбу за те, щоб в 1978 році досягти найвищої в галузі продуктивності праці на всьому технологічному обладнанні, збільшити випуск продукції з державним Знаком якості, а випуск швейних виробів першої категорії якості довести до 100 процентів.

Прагнучи зробити гідний внесок у виконання програми комуністичного будівництва, активно включившись у соціалістичне змагання за подальше підвищення ефективності виробництва і якості всієї роботи, ми переглянули свої внутрішні резерви та можливості і взяли таке підвищене соціалістичне зобов'язання: виробничу програму трьох років десятої

п'ятирічки завершити до 7 жовтня 1978 року — першої річниці Конституції СРСР. До кінця нинішнього року додатково випустити і реалізувати швейних виробів на 120 тисяч карбованців.

Нині трудові рубежі ґрунтуються на вдосконаленні технології виробництва, впровадженні наукової організації праці, суворому дотриманні трудової дисципліни, чіткому ритмі виробництва.

Ми звертаємося до всіх робітників, інженерно-технічних працівників і службовців підприємств та виробничих об'єднань Українського товариства глухих із закликом:

— АКТИВНО ВКЛЮЧИМОСЯ В СОЦІАЛІСТИЧНЕ ЗМАГАННЯ ЗА ДАЛЬШЕ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ВСЬОМУ ТЕХНОЛОГІЧНОМУ ОБЛАДНАННІ, ЗА ДОСЯГНЕННЯ ВИПУСКУ ПРОДУКЦІЇ ВІДМІННОЇ ЯКОСТІ. ЗРОБИМО 1978 РІК РОКОМ УДАРНОЇ ПРАЦІ, ОЗНАМЕНУЄМО ЙОГО НОВИМИ ТРУДОВИМИ ЗВЕРШЕННЯМИ І ВИРОБНИЧЕ ЗАВДАННЯ ТРЬОХ РОКІВ ДЕСЯТОЇ П'ЯТИРІЧКИ ВИКОНАЄМО ДО 7 ЖОВТНЯ 1978 РОКУ — ДНЯ КОНСТИТУЦІЇ СРСР.

Звернення обговорено й одностайно прийнято на загальних зборах колективу Чернігівського УВП.

СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Київського дослідно-виробничого об'єднання
«Контакт» на 1978 рік

Колектив об'єднання, розгорнувши соціалістичне змагання за перетворення в життя рішень XXV з'їзду КПРС і XXV з'їзду Компартії України, прагнучи гідно зустріти 60-у річницю Великого Жовтневого соціалістичного революційного встановлення Радянської влади на Україні, в результаті великого трудового піднесення робітників, інженерно-технічних працівників та службовців, викликаного всенародним обговоренням проекту нової Конституції СРСР, добився значних трудових успіхів в другому році десятої п'ятирічки.

Річний план 1977 року по випуску валової продукції виконано достроково — 21 грудня 1977 року. Понад встановлене завдання реалізовано додаткової продукції на 190 тисяч карбованців. Керуючись завданнями, висунутими грудневим (1977 р.) Пленумом ЦК КПРС, положеннями і висновками промови Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша Л. І. Брежнєва на Пленумі, а також рішеннями восьмої сесії

Верховної Ради СРСР, колектив об'єднання «Контакт» спрямовує свої зусилля на підвищення ефективності виробництва, на поліпшення якості роботи у всіх ланках виробництва і бере на себе такі соціалістичні зобов'язання:

— річний план по випуску валової продукції та її реалізації виконати до 27 грудня 1978 року;

— понад завдання випустити продукції на 110 тисяч карбованців, в тому числі товарів народного споживання на 10 тисяч карбованців;

— на честь річниці прийняття нової Конституції СРСР план дев'яти місяців завершити до 28 вересня 1978 року;

— підвищити продуктивність праці проти плану на 1 процент, знизити собівартість виробів на 0,4 процента;

— одержати надпланового прибутку 30 тисяч карбованців;

— розробити і впровадити у виробництво понад завдання два заходи з нової техніки і за рахунок цього одержати економічний

ефект в розмірі 2,5 тисячі карбованців;

— понад план розробити і впровадити дві раціоналізаторські пропозиції, одержавши економічний ефект в розмірі 0,5 тисячі карбованців;

— від розробки і впровадження двох надпланових заходів з наукової організації праці одержати економічний ефект у розмірі 1,5 тисячі карбованців;

— домогтися ощадливого витрачання сировини та матеріалів на 2 тисячі карбованців, зекономити електроенергії 158 тисяч кіловат-годин;

— за рахунок зниження трудомісткості виробничої програми заощадити з фонду заробітної плати 15 тисяч карбованців.

Ми, трудівники Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт», звертаємося до всіх колективів підприємств і об'єднань Українського товариства глухих підтримати наше починання і взяти підвищені соціалістичні зобов'язання на 1978 рік, домігшись їх дострокового виконання.

Соціалістичні зобов'язання обговорено і прийнято на загальних зборах колективу дослідно-виробничого об'єднання «Контакт».

З НОВИМИ СИЛАМИ

Колектив Конотопського учбово-виробничого підприємства добре попрацював у ювілейному році і достроково справився із завданнями. План двох років п'ятирічки було виконано 2 грудня 1977 року, а план минулого року — 13 грудня. Понад завдання випу-

сто продукції на 221 тисячу карбованців.

Нині, коли розпочався вирішальний рік п'ятирічки ефективності і якості, трудівники УВП, обговоривши і уточнивши план 1978 року, взяли нові соціалістичні зобов'язання: достроково справитись

із завданнями третього року п'ятирічки. Для цього необхідно закріпити трудовий ритм ювілейного змагання, працювати сьогодні краще ніж учора, а завтра краще, ніж сьогодні.

А. ЖОГОВ,
заступник директора
Конотопського УВП
з виховної роботи.

ВСІМА ЗАСОБАМИ ВПЛИВУ

VI пленум Центрального правління УТОГ розглянув питання роботи обласних відділів і підприємств по забезпеченню комплексного підходу до комуністичного виховання трудящих в світлі рішень XXV з'їзду КПРС.

Підсумки роботи цього пленуму обговорено на зборах виробничих колективів, а Сумський обвідділ провів нараду працівників ідеологічного фронту, на якому доповідала голова обвідділу М. М. Тулбаєва. Вона відзначила, що обласна організація Товариства домоглась певних успіхів у ювілейному році по виконанню взятих соціалістичних зобов'язань.

Активізувалась діяльність виробничих підприємств, які достроково виконали взяті на честь 60-річчя Великого Жовтня зобов'язання. Зросла виховна роль змагання, більше стали приділяти уваги економічному обґрунтуванню зобов'язань. Успішно діють школи передового досвіду, комуністичної праці.

Ведеться наполеглива робота по вихованню професійної гордості. Цьому сприяють різні форми клубної роботи: вечори трудової слави, вшанування гвардійців п'ятиріччя, конкурси на кращу професію. Особливу увагу на підприємствах приділяють вихованню молодого поповнення робітничого класу. Практикуються посвяти в робітники, вручення першої зарплати. Професійному та політичному зростанню молодих робітників, вихованню робітничої честі і гордості допомагає великий загін на-

ставників. Серед них: кавалер ордена «Знак Пошани», бригадир столярів Лебединського УВП В. А. Марченко, ветерани праці швея Конотопського УВП А. К. Герасименко, контролер ВТК Сумського УВП Т. П. Мельник та багато інших.

У більшості культзакладів та на УВП посилюється увага до ідейно-політичного, трудового та морального виховання членів Товариства. Розгорнута широка пропаганда кращих творів художньої літератури та мистецтва, проводяться конференції, організовуються диспути, працюють клуби за інтересами. Все більшою популярності набувають радянські обряди: шлюб, реєстрація новонароджених, дні повноліття та вручення паспорта.

В культзакладах та на підприємствах добре оформлені стенди, фотомонтажі. Зі смаком зроблено це на Лебединському, Конотопському УВП, в Шосткинському та Конотопському клубах.

Підвищення рівня ідейно-виховної роботи — на це наголошував голова президії ЦП УТОГ А. Х. Семко на шостому пленумі. По-кращенню цієї роботи буде сприяти дальшому розвитку активності трудових колективів по виконанню планів п'ятирічки.

Велику виховну роботу проведено серед членів УТОГ по обговоренню нової Конституції. Значне місце в політнавчанні займали питання внутрішньої і зовнішньої політики КПРС. Політінформатори проводять свою роботу за єди-

ним планом партійної і первинної організації Товариства. Пожвавили свою роботу агітколлективи.

Умови праці районних клубів області однакові, проте віддача не всюди відповідає вимогам сьогодення. Обласний відділ не раз відзначав хорошу роботу Шосткинського клубу. Цей клуб очолює Б. Ф. Бривко. Він за короткий час зумів згуртувати дружний колектив, особистим прикладом вчить людей комуністичному ставленню до праці, знаходить не виявлені резерви і застосовує їх на практиці. Не випадково клуб протягом останніх років займає перше місце в змаганні. Йому присвоєно почесне звання «Клуб відмінної роботи». За час роботи директора в клубі зникли випадки порушення розпорядку дня, немає аморальних явищ серед членів УТОГ.

Доброго слова заслуговує і робота Конотопського будинку культури (директор Будниченко М. П.). З відстаючого культзакладу він став передовим в області в усіх відношеннях.

На жаль, працівники обласного відділу УТОГ мало узагальнюють і поширюють досвід їх роботи. Це веде до зниження поставки клубної роботи в області.

Наші успіхи були б значимішими, якби до виконання планів і зобов'язань керівники закладів ставилися більш відповідально.

На закінчення М. М. Тулбаєва закликала працівників УВП і клубів забезпечити дальше підвищення ефективності ідеологічної роботи, спрямовуючи її на успішне виконання планів і соціалістичних зобов'язань вирішального року п'ятирічки.

А. МІШИНЦЕВ.

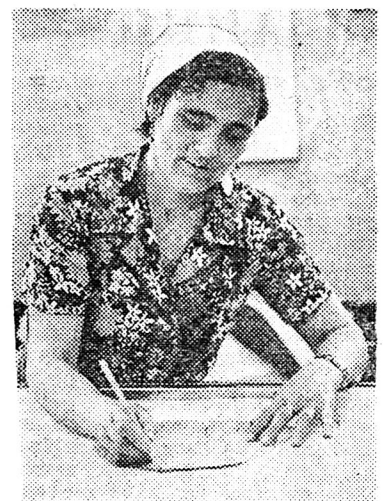
Безкорислива турбота

Перший сніг густо заслав алеї парку, пахне свіжою прохолодою.

— Це моя вже двадцять третя заводська зима, — говорить Тетяна Андріївна Новикова, старший інструктор-перекладач виробничого об'єднання «Новокраматорський машинобудівний завод» імені В. І. Леніна.

Так же 23 роки тому вона вперше йшла на роботу, куди була призначена після закінчення курсів перекладачів.

Будучи молододосвідченою, вона почала старанно оволодівати нелегкою, але почесною професією. В цехах і на дільницях заводу працює 76 чоловік. Їх треба було об'єднати в єдиний колектив. І в цьому напрямку проведена значна робота.

Наталія Миколаївна Степанець працює настиляльницею тканини на закрийній дільниці Сумського учбово-виробничого підприємства уже більш як чверть століття.

За довгі роки роботи на підприємстві вона стала ветераном, домоглась звання ударника комуністичної праці. Наталію Миколаївну обрано членом бюро первинної організації УТОГ, її ім'я занесене в Книгу Пошани, а портрет на Дошку Пошани.

Н. М. Степанець з відмінними показниками зустріла 60-річний ювілей Країни Рад, виконуючи виробничі завдання на 130 процентів.

Нині настиляльниця бореться за дострокове виконання особистих зобов'язань третього року п'ятиріччя.

На знімку Н. М. Степанець.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

Йшли роки, напромаджувався досвід. Тетяна Андріївна мужіла в робітничому середовищі, стала духовно багатшою і всю щедристь душі віддає трудящим глухим. Крім спілкування в робочий час, вона частий гість у них дома, бере участь у їх сімейних торжествах. Одним словом, завжди проявляє про них безкорисливу турботу.

Глухі трудівники разом з усім колективом підприємства з визначними виробничими здобутками завершили минулий рік. В цьому немало заслуга і члена місцевого профспілки, голови комісії по роботі серед глухих Т. А. Новикової.

Ф. КАЛАФАТ,
модельник виробничого об'єднання «Новокраматорський машинобудівний завод» імені В. І. Леніна.

ПЕРЕМОЖЦЯМИ СТАЛИ НАЙДОСВІДЧЕНІШІ

Багато квітів, контролери з секундомірами в руках, столи для членів журі, по-святковому прибрані і з піднесеним настроєм робітничі. Таким не зовсім звичайним був у той суботній день швейний цех Кам'янець-Подільського учбово-виробничого підприємства. Що ж, на це були свої підстави: тут проходив заключний етап республіканського конкурсу за звання «Краща швачка-мотористка УТОГ».

Заключному етапу передували конкурси на місцях, в ході яких були виявлені кращі швачки підприємств Товариства. Мета конкурсу — не тільки назвати кращу швачку УТОГ, але й підвищити професійну майстерність швачок-мотористок, узагальнити і поширити в усіх колективах швейних підприємств Товариства передовий досвід, піднести на новий ступінь соціалістичне змагання. В кінцевому результаті конкурс повинен сприяти підвищенню ефективності виробництва, поліпшенню якості продукції — основних показників десятої п'ятиріччя.

Кам'янець-Подільське УВП не випадково було обране для проведення республіканського конкурсу. Колектив його успішно виконує встановлені завдання. Підприємство не мало жодної рекламачії і зауваження з боку споживачів, не було втрачено від браку, 99,4 процента продукції тут випускають першим сортом.

Цих успіхів досягнуто завдяки впровадженню передових форм і методів організації праці, сучасної техніки і прогресивної технології, підвищення кваліфікації робітників та інженерно-технічних працівників.

Програмою конкурсу було запропоновано операцію: обробка коміра і вточування його у горловину костюма чоловічого державного стандарту 12548-76, яка виконувалась на машині 97 класу.

Перед тим, як включити секун-

доміри, учасникам трудового сусперництва дали можливість ще раз ознайомитись з робочими місцями, перевірити комплектність деталей, роботу машин на обрізках тканини. Швачкам було дозволено також виготовити по декілька комірів і вшити їх у горловину костюмів, тобто повністю виконати конкурсні умови.

Підсумки конкурсу на звання «Краща швея-мотористка УТОГ»

І ось промайнув червоний прапорець — сигнал початку змагання. Включено секундоміри, дружно зашуміли мотори машин. Вся увага учасниць конкурсу зосереджена на виконанні операції. Просто чудово працюють дівчата, але вперед виходить швачка із Конотопського УВП Г. І. Осипенко, яка виконала операцію за 219 секунд і набрала 40 балів по продуктивності праці. Проте першість по затраті часу ще не означає цілковитої перемоги, оскільки при підведенні підсумків враховувалась не тільки продуктивність праці, а й якість роботи та знання теорії.

Першу п'ятірку швачок змінила друга, потім — третя п'ятірка. Переможцем у змаганні стала швачка із Кам'янець-Подільського УВП С. А. Миколайчук. Швидко і якісне виконання операції дозволило їй одержати найвищу оцінку. Так само впевнено і з глибоким знанням справи вона дала відповіді на всі теоретичні запитання. В результаті набирає найбільше балів — 122,8 і завоює почесне звання «Краща швачка-мотористка УТОГ 1977 року».

Другі місця журі визнало за швачками А. Ф. Полішук з Львівського швейного підприємства «Силует», яка набрала 120 балів та за Л. Я. Буйволєнко з Сумського УВП, яка набрала 107,4 бала, Г. І. Осипенко з Конотопського УВП — 96 балів, П. І. Сивако-

ва з Артемівського УВП — 89,2 бала.

Сердечно, в урочистій обстановці поздоровили переможців змагання та вручили їм пам'ятні сувеніри і грошові премії директор Кам'янець-Подільського УВП Г. Г. Мигаль і головний інженер А. О. Позинюк. Пам'ятні сувеніри було

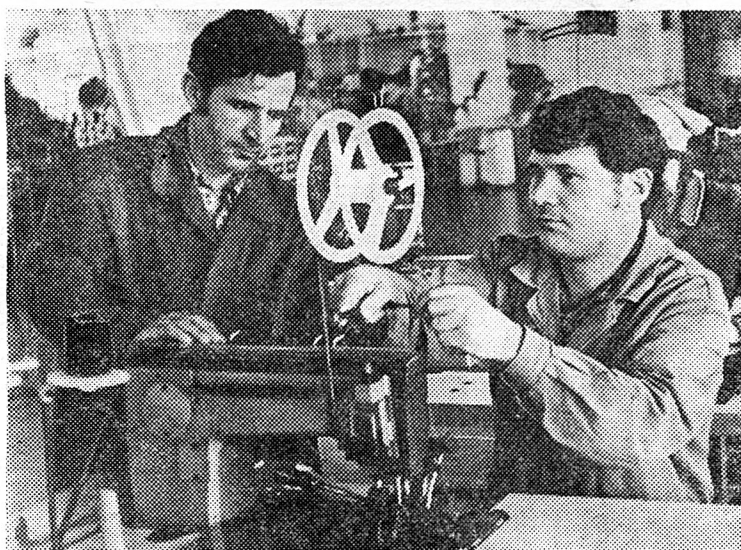
вручено також всім іншим учасникам конкурсу.

Перемога на конкурсі С. А. Миколайчук свідчить про те, що у колективі Кам'янець-Подільського УВП активно розгорнулося соціалістичне змагання за підвищення продуктивності праці та якості продукції. Це підтверджує і той факт, що робітниця підприємства Л. А. Дигількова і Л. Н. Стецюк, які зайняли друге місце в конкурсі на підприємстві, на республіканському виступили поза його програмою і набрали кількість балів, яка відповідає другому і третьому призовим місцям: Л. А. Дигількова — 114 балів, Л. С. Стецюк — 93,2 бала.

Проведення конкурсу на звання «Краща швачка-мотористка УТОГ» сприяло впровадженню прогресивної технології, передових методів і прийомів праці на інших підприємствах швейної галузі. Наприклад, на Ворошиловградському УВП впроваджено ту технологію обробки коміра і вточування його в горловину, що була запропонована на конкурсі. До речі, група спеціалістів швейної галузі після конкурсу спеціально виїжджала на Кам'янець-Подільське УВП для обміну досвідом роботи.

З належною увагою поставилися до конкурсу і організовано провели його перший етап колективи таких підприємств, як Львівського, Сумського, Конотопського,

РАЦІОНАЛІЗАТОРИ — П'ЯТИРІЧЦІ

На нашому підприємстві ударно працюють і вдосконалюють так звані вузькі виробничі місця раціоналізатори — механіки швейного цеху М. Т. Шраменко, О. П. Авілов, В. І. Сидорук та інші. На їх рахунок чимало різних пристосувань, спрямованих на поліпшення якості продукції і підвищення продуктивності праці швей.

Так, механік О. П. Авілов сконструював пристрій для пришивання гудзиків без попередньої розмітки. Результат нововведення відчутний: зросла якість і продуктивність. Річний ефект від раціоналізаторської пропозиції становить 224 тисячі карбованців.

Механіки М. Т. Шраменко і В. І. Сидорук виготовили 60 спеціальних пристосувань малої механізації для машин 1022 і 252 класів, які прискорили обробку багатьох швейних операцій. Річна економія від них становить 124 тисячі карбованців.

Та наші раціоналізатори не задоволюються на досягнутому. Разом з головним механіком підприємства В. С. Приходьком вони не тільки допомогли в освоєнні нових площ підприємства, а й постійно вдосконалюють найбільш трудомісткі процеси виробництва. Одну тисячу карбованців економі-

дали підприємству пристосування В. С. Приходька. Завдяки цьому пошиття вішалок і хомутків для брук на машинах 1076 класу зазнало якісних змін і виконується за одну операцію.

Тривалий час виготовлення лекал для розкрійного цеху було чи не найбільш трудомісткою операцією. Картон доводилося різати ножицями вручну. На допомогу прийшов Микола Терентійович Шраменко. Після наполегливих пошуків, раціоналізатор запропонував оригінальну машину для вирізки лекал. Впровадження М. Шраменка обчислюється в 600 карбованців річної економії.

Можна навести ще багато прикладів активного раціоналізаторського пошуку наших механіків. Всі їх нововведення спрямовані на полегшення ручної праці та підвищення її продуктивності.

Добре попрацювали наші раціоналізатори в ювілейному році десятої п'ятиріччя. Так само невтомно ведуть вони пошуки і сьогодні.

Г. ПОЧТАР,
головний інженер
Херсонського УВП.

На знімку: М. Т. Шраменко і О. П. АВІЛОВ.
Фото Ф. САВЕНКА.

Сімферопольського, Артемівського, Херсонського, Білоцерківського, Івано-Франківського підприємств.

В той же час недбало поставились до цієї справи керівники Дніпропетровського та Житомирського УВП, які навіть не подали Центральному правлінню матеріалів проведення конкурсу на своїх підприємствах. Вони також не направили своїх представників для участі у республіканському конкурсі. Разом з тим необґрунтована неявка на конкурс також швачок-мотористок Ужгородського № 2, Полтавського № 1 та Лубенського УВП. Керівники цих підприємств мотивували свою відмову від участі у республіканському конкурсі тим, що у них шийється «не конкурсна» продукція. Але ж Львівське швейне підприємство «Силует» також шийє «не конкурсну» продукцію (сорочки чоловічі), проте направило на республіканський конкурс кращу швачку-мотористку А. Ф. Полішук, яка виступала в однакових умовах з усіма швачками і зайняла, як уже говорилося вище, друге місце. До того ж вона навіть ніколи не працювала на машині 97 класу. По якості виконання операції А. Ф. Полішук одержала найвищу оцінку 50 балів, а по продуктивності праці — 34 бали.

Проведення таких конкурсів — необхідна справа. Конкурс мобілізує колектив і робітників на підвищення рівня їх кваліфікації, сприяє обміну досвідом, зростанню продуктивності праці та поліпшенню якості виконання операцій, а в результаті і поліпшенню якості готової продукції.

І саме тому питання проведення конкурсів у колективах інших галузей виробництва — деревообробної та металообробної уже стоїть на порядку денному на наступні роки.

М. ВІЗЕРСЬКА,
ст. інженер технічного
відділу ЦП УТОГ.

Коли поруч ветерани

Всім років тому прийшла до нас на фабрику Надія Савчук. Важко спочатку було дівчині, в неї не було професійних навиків. Але на допомогу прийшла подруга Євгенія Мартинюк, яка на той час вже була досвідченою швачкою. Згодом і в Надії обробка кишень почала виходити охайною і гарною.

Сумлінну працю трудівниці високо оцінили товариші по роботі, керівники підприємства. І не лише як працелюбну жінку, а й як громадського активіста. Вона член правління Волинського об'єднання УТОГ, член бюро первинної організації Товариства нашої фабрики. За визначні трудові здобутки Надію Андріївну нагороджено знаком «Переможець соцзмагання 1976 року», присвоєно звання «Майстер — золоті руки». Напередодні свята 60-річчя Великої Жовтня ім'я трудівниці занесено до Книги Трудової Слави підприємства.

Цього року в колектив після закінчення десятого класу прибула Галина Челядін. В школі вона отримала перші навички у швейній справі. Надія Савчук оточила новеньку турботою, ознайомила її з послідовністю якісної обробки кишень. Власним прикладом, постійною увагою до учениці Надія допомогла Галіні освоїти технологічний процес, разом з нею раділа її першій рівній строчці, а коли праплялись недоробки, допомагала їх усувати. Гордиться Надія успіхами підопічної, яка тепер добре трудиться, систематично виконує виробничі завдання на 105—110 процентів при відмінній якості продукції.

Трапилось так, що Галина перестала відвідувати вечірню школу робітничої молоді. Надія Андріївна поговорила з дівчиною, і зараз вона успішно навчається в 11 класі.

Понад десять років трудиться прасувальницею Галина Мартинюк, голова первинної організації УТОГ. Вона багато працює над собою. Зокрема, крім основної професії, оволоділа суміжними. Цьому вона навчає і молодь. З вдячністю говорять про неї учениці цеху № 2 Надія Назарчук, яка недавно вперше переступила поріг фабрики і охоче оволодіває швейною справою. Постійною увагою і турботою оточила Галина Мартинюк і іншу ученицю — Ксанфіну Марчук, яка також є новачком на підприємстві. Нині Ксанфіна успішно виконує змінні норми.

Коли сім'ю Марчуків спіткало

На знімку: наставник молоді Н. А. Савчук передає свій досвід роботи швей Галіні Челядін.

нешасття, молоду жінку підтримали старші товариші по роботі, і в першу чергу Галина Мартинюк. Добрими порадиниками молоді називають в колективі і ветеранів праці В. В. Піскунову, Н. Х. Медвідь, М. С. Житинську, Н. У. Панасюк, які борються за звання «Кращий наставник».

Широкого розмаху набрало на нашому підприємстві наставництво. Завдяки цьому у нас звільнення з роботи стало рідкісним явищем. Радість праці, спільні інтереси еднають колектив, мобілізують його на трудові звершення, успішне виконання виробничих завдань.

Р. СИДОРУК,
інструктор-перекладач Луцького виробничого швейного об'єднання «Волинь».

СЛАВНІ ТРУДОВИМИ ДІЛАМИ

Одеський завод пресів і автоматів — провідне підприємство виробничого об'єднання ковальсько-пресового устаткування. Він також один з найбільших в місті. Його продукція знаходить застосування не лише в нашій країні, але й експортується в 15 країн світу.

За підсумками Всесоюзного соціалістичного змагання виробничому об'єднанню за третій квартал цього року присуджено перехідний Червоний прапор Мінверстатпрому і Центрального Комітету профспілки робітників верстатобудівної промисловості, а також першу грошову премію. Напередодні 60-річчя Великої Жовтня заводу за досягнуті успіхи присвоєно звання «Підприємство високої культури виробництва».

У трудових досягненнях колективу великий вклад і членів УТОГ, які працюють на заводі. Вони виконують токарні, слюсарно-складальні, ливарні, стругальні, полірувальні та інші роботи і всюди показують зразки високопродуктивної праці, йдуть в числі правопланових соціалістичного змагання.

Вісімнадцять років тому, після закінчення виробничого навчання прибув на завод Борис Євстафійович Кордибах. Зараз він токар п'ятого розряду другого механічного цеху. Продукція, яку виго-

товляє робітник, відмінної якості і здається без ВТК. Йому одному з перших на підприємстві вручено особисте клеймо і посвідчення «Відмінник якості», присвоєно звання «Ударник комуністичної праці», нагороджено знаками переможця соціалістичного змагання, ударника дев'ятої п'ятирічки. Своїми знаннями і майстерністю Борис Євстафійович щедро ділиться з молодими робітниками. Нині Б. Є. Кордибах працює в рахунок травня 1978 року. Портрети передового робітника занесено на Дошку Пошани і в Книгу Трудової Слави.

Двадцять років працює на заводі стругальник інструментального цеху Володимир Павлович Гервиль-Ланда. Він досконало оволодів спеціальністю, добивається високих виробничих показників. Робітник відзначений знаком «Ударник дев'ятої п'ятирічки», портрет його занесено на Дошку Пошани.

На передовиків підприємства рівняються інші.

Звання «Кращий робітник» присвоєно токаря цеху термопласт-автоматів Михайлу Костянтиновичу Пархоменку. Працює він з 1970 року, досягнув четвертого кваліфікаційного розряду. На залик комітету комсомолу про шефство передових робітників над молоддю відгукнувся член УТОГ Анатолій Олександрович Кривий.

Працюючи фрезерувальником інструментального цеху, він допомагає в оволодінні спеціальністю комсомольцю Миколі Хартюку, хлопцеві працював різальником металу. Робота була не до душі. Про це дізнався А. О. Кривий і запропонував йому навчитись фрезерувальній справі. Нині Микола успішно нею оволодіває.

На підприємстві щотижня проводиться технічне навчання з метою підвищення кваліфікаційного рівня глухих робітників.

Трудівники компактної групи славляться не лише трудовими ділами, а й умінням організувати своє дозвілля.

В цьому році було організовано п'ять екскурсій в партизанські катакомби, автобусну поїздку по місцях бойової слави. Під час екскурсії в порт Іллічівськ відбулася зустріч із знатим докером, Героєм Соціалістичної Праці Олександром Барановським. Чотири робітники під час відпустки їздили в Болгарію. Це А. Кривий, О. Чумаченко, В. Кондратенко, М. Пархоменко.

Нині на заводі для компактної групи виділений окремий червоний куточок, щоб створити кращі умови для проведення політмасової роботи.

Постійна турбота про глухих робітників і службовців підносить їх настрій, сприяє підвищенню продуктивності праці, успішному виконанню поставлених перед ними виробничих завдань.

Ю. ГЕР.

У всіх на виду

своїх рук і А. Т. Юсипенко. Ніколи не відмовить він у допомозі своїм односельчанам. Мовчки збирає в невеликий ящик свій нехитрий інструмент і йде на виклик. Спеціаліст у всіх на виду.

Цінують у колгоспі працюючі руки Андрія Тихоновича. Шанують його всі — і чуючі, і члені Товариства. У минулому, ювілейному році п'ятирічки він вийшов переможцем соціалістичного змагання в господарстві.

Наполеглива, плідна праця А. Т. Юсипенка по-на-

лежному оцінена правлінням колгоспу і на районному зльоті передовиків сільського господарства УТОГ. Йому вручено почесні грамоти і пам'ятні подарунки. Портрет передовика занесений на Дошку Пошани міжрайвідділу УТОГ.

Словнений невичерпних сил і творчих задумів вступив А. Т. Юсипенко у третій рік десятої п'ятирічки. І немає сумнівів у тому, що він стане для нього ще багатшим на трудові успіхи, ніж попередній.

Г. БАРВІНЕНКО.
Одеська обл.

Організатор, наставник

Нещодавно колектив робітників пластмасового цеху Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт» в урочистій обстановці відзначив 70-річний ювілей ветерана — змінного майстра ливарної дільниці Рувина Юдковича Брегмана.

Великий і славний трудовий шлях за плечима цієї чудової людини. Ветеран прийшов на підприємство ще в травні 1939 року. Працюючи на різних керівних посадах, вносить вагомий вклад у його розвиток і зміцнення. Коли розпочалася Велика Вітчизняна війна, Рувин Юдкович пішов у діючу армію, був політпрацівником, переніс багато труднощів на важких фронтowych дорогах. За бойові заслуги він нагороджений орденом Червоної Зірки і Вітчизняної війни II ступеня та багатьма медалями.

Після війни майор Р. Ю. Брегман повернувся на рідне підприємство і незмінно трудиться тут вже понад тридцять років, показує приклад самовідданого служіння спільній справі, народу, Батьківщині, заслужив міцний авторитет і пошану у трудовому колективі. За роки перебування в Товаристві його неодноразово обирали секретарем первинної партійної організації, головою місцевого комітету профспілки, членом правління Київського обласного відділу УТОГ. Ім'я Р. Ю. Брегмана занесено до Книги Пошани підприємства. В його трудовій книжці записано багато подяк та нагород за великі успіхи у праці. Але старого комуніста, ветера-

на війни і праці найбільше радують колективні здобутки, зростання професійного і культурного рівня всіх трудівників, особливо представників молодшого покоління. В цьому невпинному піднесенні велика заслуга і Рувина Юдковича. За тридцять з лишком років він виховав десятки висококваліфікованих робітників, передав їм свої знання і багатий досвід.

За багаторічну плідну працю і активну громадську діяльність адміністрація, партійне бюро і місцевком профспілки підприємства нагородили ювіляра грамотою і грошовою премією, а друзі по роботі піднесли йому подарунки і квіти. З привітаннями на адресу ювіляра виступили заступник директора КДВО «Контакт» по виховній роботі І. Т. Криволапов, який весь час працює з ветераном, секретар партійної організації Н. І. Новицька, голова цехового комітету профспілки Л. Г. Хоменко. Вони розповіли про його життєвий і трудовий шлях, про успіхи очолюваного колективу в ювілейному році десятої п'ятирічки. Пластмасовий цех торік чотири рази виходив переможцем в об'єднанні.

Щирі вітання і побажання друзів глибоко зворушили ветерана, додали йому сил і енергії. У відповідь на них він запевнив, робітників підприємства, що і в майбутньому активно сприятиме примноженню успіхів колективу підприємства, вихованню робітничої зміни.

О. ТРОХИМЕЦЬ.

м. Київ.

ЩОБ СВІТИВСЯ ВОГНИК

В клубі Бердичівського міжрайвідділу УТОГ відбулися збори членів нашого Товариства. Послухати усно-мімічний журнал «Наш радянський спосіб життя» одержали запрошення понад 60 найкращих трудівників промислових підприємств і сільського господарства.

Першу сторінку журналу «Два світи — два способи життя» прочитала лектор товариства «Знання» Т. К. Труніна. По статті 45-й Конституції СРСР виступила вчителька школи № 11 м. Бердичева А. В. Пугач. Вона, використовуючи факти місцевого життя, розповіла про величезні зміни, що сталися в нашій країні за 60 років Радянської влади.

Старший слідчий міської прокуратури М. В. Чернега прочитав лекцію про відповідальність за скоєний злочин, відпові-

на численні запитання.

Для гостей і відвідувачів клубу, які прибули з Ружинського, Чуднівського, Бердичівського та Івано-Франківського районів учасники художньої самодіяльності Житомирського будинку культури показали виставу за п'єсою Євлахова «Сміло ми в бій підемо».

Учасники зборів познайомилися з випущеною з цієї нагоди стінгазетою. Матеріали стіннівки розповіли про кращих людей міжрайвідділу швею Т. Біленьку з Бердичева, колгоспницю Ю. Ярошевську, І. Левчинську, тесляра С. П. Богуша та інших. Проведений вечір у всіх дістав високу оцінку. І в цьому велика заслуга завідувач клубом Л. С. Терехової і перекладачки І. Ю. Яндудьської. Справді, нудьгувати не довелося.

П. РУДЕНКО.

Житомирська обл.

НА ЗАВОДІ І НА СЦЕНІ — РАЗОМ

На черговий вечір-портрет у Запорізькому будинку культури зібралася особливі багато людей. Цей вечір був присвячений популярним самодіяльним артистам Павлу Миколайовичу та Надії Антонівні Ракович.

Павло Миколайович — учасник народного самодіяльного ансамблю танцю «Славутич» уже 23 роки. Він нагороджений багатьма грамотами, медалями. Хочу зазначити, що Ракович з роками не послаблює зв'язку з мистецтвом, а навпаки — бере участь ще й у драматичному колективі.

Його дружина Надія Антонівна в ансамблі з дня заснування — чверть століття. І лише недавно перейшла в драматичний колектив, де успішно виступає.

Подружжя працює на автозаводі «Комунар», обоє — ударники комуністичної праці. Відкриваючи вечір, директор Будинку культури Любов Іванівна Фролова відзначила великий творчий шлях сім'ї. Раковичів привітали представники заводу та голова об'єднання УТОГ В. М. Дюков.

С. МОРДУШЕНКО.

Із славними трудовими ділами завершила другий рік п'ятирічки швачка Вінницького УВП, комсомолка Віра Юрцева. Він був багатий для неї визначними здобутками. Нині молоді робітниця докладає багато зусиль, щоб примножити досягнуте, зробити третій рік десятої п'ятирічки ще більш вагомим на трудові звершення, внести свій вклад у примноження слави рідної Батьківщини.

На знімку: В. Юрцева.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

Більше половини з своїх п'ятнадцяти трудових років член УТОГ Андрій Тихонович Юсипенко працює теслярем у своєму рідному колгоспі імені Кірова Білгород-Дністровського району на Одещині. Закоханий він у свою професію і досягнув у цій справі високої майстерності. Найскладніший ремонт довіряють Андрію Тихоновичу. І не було випадку, щоб він підвів керівників господарства. Роботу завжди виконує високоякісно і своєчасно. Коли необхідна виготовити двері чи вікна для колгоспної будови, він завжди виконує роботу в строк. Немало можна налічити в колгоспі об'єктів, до яких доклав

Ворошиловградці у Львові

Днями львів'яни познайомились із творчістю народного самодіяльного театру та народного ансамблю танцю «Каблучок» Ворошиловградської будинку культури.

Два вечори зал Львівського будинку культури був переповнений. З неослабною увагою дивилися ми виставу за п'єсою А. Кузнецова «Сувора година світланку», поставлену режисером В. Мазуровим (дія відбувається у Москві, в жовтні 1917 року). Глядачі відзначили добру гру В. Попової, І. Квітківського, Є. Сердинова. Слід сказати, що всі учасники грали злагожено, невимушено. Чудова декорація, добрі костюми, грим.

Відмінно виконано «Казку про правду» Маргарити Алігер — повість про відважну дівчину Зою. Чудово виступила В. Гмиря — золотий призер Всесоюзного фестивалю самодіяльної художньої творчості трудящих. Добре зіграли свої ролі Л. Яковенко, А. Горматов, І. Сергієнко, В. Гапаєв, С. Хрипун.

У водевілі А. П. Чехова «Ведмідь» Віра Попова (вдова), робітниця Ворошиловградської меблевої фабрики та Ігор Квітківський

(ведмідь) — столяр заводу ОРС блискуче показали свої артистичні здібності. Ми бачили цей водевіль у виконанні інших самодіяльних артистів, але ця постановка є найкращою. Гра, міміка, костюми, як-то кажуть, на великий палець. У залі так захоплювалися, як ніколи!

Режисер В. Мазуров і диригент А. Мартинова заслуговують на велику подяку. Концертна програма була дуже насиченою. У її виконанні взяли участь артисти з м. Комунарська.

Перший номер — хореографічну композицію «Комісари» виконала група ансамблю за участю золотих призерів М. Костюченко та А. Троцької.

Неодноразово викликали на «біс» солістів ансамблю А. Педченко, М. Костюченко, які з волинком виступили у танку румунських циган та в молдавському танку «Жайворонки».

Порядували глядачів закарпатським танком «Дуба» М. Костюченко, Р. Халаїмова, А. Педченко, Г. Попелуха, Н. Петрушенко, К. Сипков.

Хореографічні виступи чергувалися з виконанням пісень, декламацією віршів. Тепло сприйняли виступи Є. Сердинова, що виконав

пісню «Російське поле» І. Гоффа, «День Перемоги» В. Харитонов, В. Яковенко — «В цей день на світ з'явився Ленін» В. Колиханова; А. Горматова — «Пісня про Буревісника» М. Горького; В. Гмиря — «Про що говорило мовчання» В. Бєзмянського; Н. Світличного — «Вождь» М. Ледянського та інші.

Програму завершено українським масовим танком «Ми вас щиро вітаємо», котрий виконала вся група ансамблю. Перед початком танцю під грім оплесків глядачів артисти урочисто вручили львів'янам величезний коровай хліба з ворошиловградської землі на майстерно вишитому рушнику.

Львів'яни відзначають, що добре вела програму В. Я. Волченко — художній керівник Ворошиловградського будинку культури.

По закінченні виступів львів'яни вручили ворошиловградцям квіти, обмінялися сувенірами, висловили побажання, щоб ця зустріч була не останньою.

Гості ознайомилися з нашим містом, побували на пагорбі Слави, де поховані радянські воїни, на могилі легендарного розвідника Миколи Кузнецова.

Л. АЛФІМОВА.

У БОЛГАРСЬКИХ ДРУЗІВ

Нещодавно член нашого Товариства, пенсіонерка зі Львова З. О. Загороднюк побувала в Народній Республіці Болгарії. Нижче публікуємо її враження про цю країну.

Перше, що потрапило мені на очі, коли я виходила з приміщення вокзалу у Софії — плакат «СРСР — НРБ — дружба». По всьому місту — на стендах, на трибунах багато плакатів такого змісту. Повагу болгарів до радянських людей відчуваєш повсюдно. Велика кількість вулиць столиці названі на честь визволителів Болгарії від фашистського гніту.

Мені пощастило відвідати підприємство «Тих труд», де працюють болгарські глухі. Це підприємство має багато цехів — деревообробний, меблевий, швейний, цех пластмасових виробів. Швейна продукція, яку виготовляють глухі, йде на експорт.

Будинок культури невеликий,

але вже заплановано будівництво нового.

На високій горі Вітоша розташована база відпочинку глухих «Мальовнича хижа». Вона цікаво оформлена. Висока кімната і в ній довгий стіл. Попід стінами — лави, вкриті тканими килимами. Тут затишно і привітно. Неподалік від хижі — джерело з чистою і холодною водою.

Нечуючі трудівники народної Болгарії такі ж рівноправні громадяни, як і у нас. Спількуючись з ними, я помітила, що вони глибоко цікавляться життям глухих в Радянському Союзі. Багато з них виконали особисті річні плани до 60-ї річниці Великого Жовтня.

З. ЗАГОРДНЮК.

м. Львів.

ЩАСЛИВЕ ДИТИНСТВО

Бобруйськ, вулиця Семисалова — це адреса будинку для дітей з вадами слуху. Відкриття цього закладу на 100 місць в 1974 році свідчить про невтомну турботу нашої держави про молоде покоління.

Територія, на якій розмістились три двоповерхових будинки, становить півтора гектара. Дерев, квітників, майданчиків для ігор — все це з'явилося за короткий проміжок часу.

Директором тут працює заслужена вчителька Білоруської РСР Людмила Іванівна Величко, яка за три роки закінчила дефектологічний факультет Мінського педагогічного інституту. Тут навчають дітей говорити і по можливості розвивають у них слух сім сурдопедагогів. Троє ще самі вчаться заочно в Ленінградському педінституті імені Герцена, двоє з них — Тетяна Петрівна Сидорович та Тетяна Олексіївна Анісімова на «відмінно» закінчили перший курс. Кваліфіковані педагоги домагаються добрих результатів.

Коли приходиш у дитячий будинок, відразу потрапляєш в ат-

мосферу ширості і доброти. Діти відчувають ласкаве ставлення вихователів, всього персоналу. Вони вчаться говорити. В кожній групі, яка складається з 12 чоловік, є звукодіюча апаратура «Спектр».

У дитбудинку вчаться не тільки білоруські діти, а й з Середньої Азії, Молдавії. Цікаво проходять ранки, на яких діти виступають з танцями, читають вірші, а слабочуючі — співають. Часто дітей запрошують виступати в клубі. Особливо на свята.

Щороку дитячий будинок проводить батьківські конференції, на яких рідні дізнаються про стан здоров'я дітей, про результати навчання в школі. На одній з конференцій було показано фільм глухого кінооператора з Мінська А. Нерезова. І діти, і батьки з цікавістю його дивилися.

Товариство глухих Білорусії підключається до дитячого будинку, допомагає в усьому.

Є. БЛУВОЛ,
голова Бобруйського міжрайвідділу БІЛТОГ.

ВІСТІ З ДРОГОБИЧА

Нещодавно в червоному кутку Дрогобицького УВР депутат міської Ради народних депутатів А. С. Голський звітував перед виборцями про роботу виконану і свою депутатську діяльність. Після цього він дав відповіді на численні запитання, з якими до нього звернулися робітники.

Відбулося розширене засідання групи народного контролю учбово-виробничого підприємства, в якому взяли участь дозорці усіх виробничих ділянок підприємства і гуртожитку.

З доповіддю про злободенні завдання контролерів виступив голова групи М. І. Куч. Він звернув увагу на необхідність удосконалення форм і методів роботи, поліпшення перевірки виконання прийнятих рішень, зокрема з питань економії коштів, матеріалів, електроенергії та ін. На цьому ж наголосили і заступник голови групи народного контролю Т. Д. Ткачик та інші виступаючі.

Р. ЗБОРІВСЬКИЙ.

Учні Миргородської школи-інтернату для слабочуючих дітей, що на Полтавщині, люблять квіти. Вони хочуть розводити їх у теплиці, що є при школі. Щороку все більше і більше нових сортів квітів, вирощених руками учнів, з'являється на клумбах та газонах школи.

На знімку (зліва направо) Галя Кравченко, Іван Соловей, Наташа Рукас та завідувач теплицею Сергій Якубовський готуються до пересаджування квітів.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

ВИ ПРОСИЛИ РОЗПОВІСТИ...

НА ШЛЯХУ ДО РОЗГАДКИ

Українські вчені спільно з колегами з РРФСР вивчають таємниці Тунгуського метеорита

30 червня 1908 року жителі багатьох районів Центрального Сибіру були свідками незвичайного видіння — вибуху в атмосфері величезної вогняної кулі, відомої нам під назвою Тунгуський метеорит.

Якийсь час він був аж ніяк не об'єктом наукових досліджень, а страхом для богобоязливих, неосвічених людей царської Росії. Але відгрімилі Жовтневої революції. Дійшла вона і до далекої евенкійської факторії. А незабаром осяяло цей край світлом знань і науки іншої революції — культурної.

Сьогодні вивченням тунгуського падіння спільно з ученими Томського університету і Сибірського відділення Академії наук СРСР займаються і наукові співробітники Інституту геохімії і фізики мінералів Академії наук України. Які ж є нові дані про цього небесного велетня, що сколихнув величезні простори землі?

Клубок ниток. Західні вчені, зокрема американські, пропонували навіть шукати цю саму «чорну дірку» в місці її «виходу», на дні Атлантичного океану. Але їх припущення — чиста теорія: вони не вели досліджень безпосередньо на місці вибуху, не мали під руками ні проб ґрунту чи торфу, ні зрізів дерев.

Наші вчені додержуються гіпотези про космічне походження тунгуського дива. Але довести це було непростим. Лише в наш час, спираючись на досягнення радянської науки, при спільних зусиллях учених кількох республік, вдалося наблизити розгадку таємничого явища.

Але що ж це було? Справді метеорит, астероїд, комета? Тепер спеціалісти все більше схильні думати, що це була комета. Знаходять пояснення і питання, чому гість з космосу не «приземлився».

Його ядро складалося із замерзлих газів і органічних речовин. І коли воно увійшло в атмосферу, під впливом тертя об її густі шари газу поступово розмозжувалося і матіриалізувалося, спричинивши могутній вибух.

Тепер повернемося до питання про космічне походження тунгуського тіла. Активний пошук його речовини може дати ключ до розгадки незвичайного явища. В цьому напрямі і ведуть свої дослідження наукові співробітники Інституту геохімії і фізики мінералів Академії наук України.

Чотири роки незмінно їздять вони у складі комплексної самостійної експедиції на місце вибуху Тунгуського пришельця. Що ж нового вдалося узяти вченим про космічного гостя?

— Вже не викликає ніяких сумнівів факт, що це було тіло космічного походження, — говорить

завідувач лабораторією відділу космохімії інституту І. М. Ковалюк. — Довести це нам допоміг радіовуглець. Ця речовина у нас на Землі не існує. Тому наявність її в силікатних частинках (космічному пилі) говорить про небесне походження. Ще один наш помічник у розгадці таємниці — торф народження 1908 року (його легко розпізнати в шаруватому ґрунті вічної мерзлоти). Ми опалюємо його, а золу веземо в Київ. Тут Ганна Вікторівна Смирнова, один з учасників експедиції від нашого інституту, проводить повторне спалювання золи, робить так званий спектральний аналіз. З його допомогою, розклавши полум'я по спектру, можна, «як по нотах», прочитати про наявність тих або інших хімічних елементів. Ми з'ясували, що за хімічним складом тіло тунгуського феномена відрізняється від усіх попередніх небесних «відвідувачів».

Наша розмова переривається, і ми переходимо в інший кабінет, біля входу в який вивіска: «Комітет по метеоритах Академії наук УРСР». Нас люб'язно зустрічає його вчений секретар, керівник експедиції киян К. М. Алексєєва. На столі — фотографії, зрізи дерев, деревна стружка.

— Дерев, які чудом уціліли під час пожежі, теж багато можуть розповісти, — каже Ксенія Миколаївна, беручи в руки зріз модрина. — От бачите три підряд широкі кільця. Це значить, що в перші три роки після катастрофи дерево росло надзвичайно швидко. Можливо, це зв'язане із звичайною пожежою (зола, яка

утворилася, є чудовим добривом), а, можливо, такі темпи росту пояснюються змінною спадковою коду рослин. Ця таємниця чекає своєї розгадки.

— Ксеніє Миколаївно, а що практично дадуть дослідження тунгуського падіння?

— Вивчити це явище до кінця — значить виявити ланку, якої не вистачає в загальному ланцюгу наших знань про біосферу Землі, значить знайти ключ до розгадки багатьох інших таємниць науки. Астрофізикам це допоможе більше узяти про верхні шари атмосфери, геохімікам — про формування земної кори і ядра нашої планети, астрономам — глибше пізнати еволюцію Сонячної системи. Це потрібне і біологам і генетикам... Це потрібно всім.

А. ГЕРАСИМЕНКО.

Редактор П. БУЛАТОВ.

ОГОЛОШЕННЯ

Республіканський театр міміки та жести «Райдуга» оголошує конкурс по прийому у допоміжний склад театру чоловіків та жінок віком від 16 до 25 років, що мають житлоплощу та прописку в м. Києві.

За довідками звертатись: Київ-49, вул. Курська, 6, театр «Райдуга», телефон 76-92-64 до 1 квітня 1978 року.

ДИРЕКЦІЯ ТЕАТРУ.